ВЕСТНИК НА ОБЩИНА

САТОВЧА

2950, Сатовча, ул. „Тодор Шопов”№ 37, тел.:21-16, факс: 20-95

e-mail: satovchabl@abv.bg

28 януари - 3 февруари 2013 г., година (IX), 4 /382/

ОБЩИНСКИ НОВИНИ

УВАЖАЕМИ ЖИТЕЛИ НА ОБЩИНА САТОВЧА,
Започва поредица от материали,посветени на
100 ГОДИНИ ОБЩИНА САТОВЧА

През тази година Сатовча ще чества 100 като община. В началото на 1913 година се създават тези структури, с което Сатовча се превръща в естествен център на Чеча. Разбира се, от тези институции е общината с нейния ръководен състав.

Пръв кмет на Сатовча е Тодор Н. Терзиев, който започва от 1913 до 1914 година. Отива на фронта през Първата световна война, където е убит. След това кмет е Тодор Мавродиев от 1915 до 1918 година. От 1919 до 1920 година кмет е Георги Шомов. Започват размирните години след Първата световна война. За един кратък период от три години, като кметове се изреждат Илия Николов Терзиев, Георги Тошев, Димитър Карталов и Атанас Вълчев.

През 1923 година започват първите изселвания на нашенци в съседна Турция. Този въпрос е доста труден и сложен, тъй като тези, които се изселват, имат право да продават имотите си, за което е необходима известна справедливост и лоялност към нашите съселяни. За тази цел сатовчанци определят за кмет ТОДОР ДАРАКЧИЕВ.

В Сатовча, над читалището, се намира Даракчиевата къща. В края на 70-те години на миналия век по стръмната пътека от тази къща, винаги излизаше към 10 часа сутринта бай Тодор независимо от сезона, облечен с дебела вълнена фанела, с прметнато на рамото сако от аба. Той слизаше бавно, сядаше на пейката на площада и с поглед, обърнат на изток, чакаше някой от своите акрани, за да започнат да бистрят политиката и да се отдадат на спомени. Има за какво. Едва 27-годишен е бай Тодор в най-трудното време – 1923 г., когато сатовчанци му дават доверие да бъде техен кмет.

Един от най-приближените му хора беше дядо Димитър Попърцов (Стоянкин), участник в Първата световна война. Веднага на пейката сядаха и други хора и разговорът започваше.

Бай Тодор не е тръгнал да усвоява занаята на сатовчанци като дюлгерин. Не че не е могъл да върти чука и мистрията, но повече го е влечало кеялъкът. Само за няколко години неговото стадо е станало едно от първите в Сатовча и той се е прочул като добър кехая. А добрият кехая става заможен само с добрите овчари. Той е успявал да им внуши, че стадото колкото е негово, толкова е и тяхно. Като всеки кехая, той беше здрав и силен човек. Нещо повече. Превишаваше по ръст съселяните си. Висок, с широки рамене и нормално пълен за ръста си. Но от тази внушителна фигура лъхаше спокойствие и справедливост. Говореше малко, но и малкото, което кажеше, беше умно и отмерено. С една дума – благ човек.

През 1923 година нашенецът Юсеин Агушев прави постъпки за изселване в Турция. Отива при бай Тодор, за да спазарят имота. Когато Ю. Агушев му предлага целия имот заедно с къщата (която бе съборена от внука му преди две-три години), бай Тодор се замислил и го попитал:

- Юсеине, ша вземеш ли с тебе и Джамалето? Той е сирак. Оти гледам – на него не оставяш нищо.

- Нема ка да го зема, Тодоре. То ша остане при алата.

- То може да остане при алата – започва бай Тодор, - ама алата нема да му даде имот, а па да му даде неква одая дума да не става. То вече е големо, наближава 18 години. Така че, ако не му оставиш къщата и малко имот, няма да ти подпиша да идеш в Турция.

- Убаво, Тодоре, ша му оставя къщата, две-три ниви и ливада.

- Така може.

Това е един от малкото епизоди за ежедневието на тогавашния кмет – Тодор Даракчиев.

1929 година. По Ангорската спогодба от Сатовча отново започват изселвания към Република Турция. Нашенците Юсеин Джиков и Мустафа Влайков (по-късно живеещ в Крибул) се изселват в Турция. Отивайки там, те попадат в населено място, където местната власт не им обръща особено внимание. Зима е. Студ. Те нямат дърва. Отиват из полето и започват да вадят коловете от лозята. Падаринът ги хваща и ги предупреждава, че това се таксува за кражба. При втори подобен случай могат да бъдат съдени. Така е, но студ се не търпи. Те правят още веднъж своите полски занимания, но падаринът отново ги хваща. За да избегнат по-нататашно преследване, може би по невнимание, един кол в главата на падарина е достатъчен той повече да не ги преследва. Така нашенци, след това деяние, отново бягат в Сатовча. Тодор Даракчиев, тъй като времената отново са трудни, е избран за кмет. Той ги извиква веднага и те споделят с него истината с едно изречение „ Кмете, там за нас живот нема”.

- Сегя, от тук да ва нема. Кой къде ша отиде, си е ваша работа. Но по-малко трябва да знаят къде сте. Оти от Турция сигурно ша дойдат да питат за вас и я ша кажа, че ва нема тука като се уталожи работата ша ви пусна абер да си дойдите.

Така и станало. След около 10 дена от Република Турция пристигат следствени органи да попитат кмета дали нашенци са се върнали от Турция.

- Ей, аркадаши! Най-напреш добре дошли. Кажете сегя къф е вашия зор?- Започва с дружелюбен тон кметът.

- Господин кмете, както разбрахте ние сме от Република Турция. (Започват на чист български език.) Преди около 10 дни е намерен убит падаринът. Всички улики водят до Юсеин Джиков и Мустафа Влайков, които са преселници от село Сатовча и сега са избягали от селото. Какво бихте ни казали за тях и дали сте ги виждали тук или някъде другаде.

- Ей, аркадаши! Сакън, бе! Тва бея много убави люди от нашто село. Те такво нещо не могат да направят. И да са го направили, те тука нема да са върнат. Те ша фанат нейде нататък, па да са си в Турция.

Следствените органи си отишли и кметът пуснал абер на нашенци да си са върнат в Сатовча.

Четиридесетте години на миналия век. Кочан е най-голямото село в общината. Кмет там е бил запасният руски офицер Сергеевич, както са повеляли законите. Но той не можел да се справи с тази отговорна държавна и обществена длъжност, поради което за кмет отново е назначен Тодор Даракчиев. Всички кочани от неговото поколение и тези, които го помнят, могат да кажат само хубави думи.

На 09.09.1944 година в село Сатовча се създава нещо като инициативен комитет за вземане на властта, който се ръководи от лесовъда инженер Йордан Чалъков. В този комитет участват и други нашенци, между които и Петър Узунов. Взема се решение на 10 септември Петър Узунов, като шурей на Тодор Даракчиев, и някои други нашенци да отидат в Кочан и да вземат властта. Пристигат в селото и бай Тодор ги посреща в кметството.

- Какво така насам, нашенци?

Бай Петър Узунов започва:

- Калеко, сигурно знаеш, че има вейке нова власт. Та дойдафме да земем ключовето и както в Сатовча, да се определят двама-трима души да поемат управлението.

Бай Тодор ги погледнал, усмихнал се и с благ поглед им казал:

- Погледнай ги кви араслани! Власт са дошли да терат. Вие знайте ли кво правите, бе? Вие освен едни балтаци да държите в ръкити и едни джаги да опинати, друго знайте ли, бя? Знайте ли кво е тва власт, бя? А сегя си вървите по живо и по здраво, пъ като дойди Тодето Партизанина, на него ша дам ключовете. Погледнал ги още веднъж, усмихнал се и повторил „ Гледай му акъла! Това не е бране на дърва. Властта е сложна работа, ама като не знаят кво е власт и са дошли да я терат”.

На 15 септември (по спомените на И. Кастаманов) цялото училище е строено и са посрещнали партизанина Тодор Узунов, на който кметът предал печата и ключовете на кметството. ***Предоставил: Кирил Караколев***

СПРАВКА
За родените деца в община Сатовча през 2011 – 2012 година

№ по ред	Населено място	2011 год.	2012 год.	Общо
1	Боголин	5	6	11
2	Ваклиново	10	11	21
3	Вълкосел	28	30	58
4	Годешево	11	4	15
5	Долен	4	3	7
6	Жижево	3	2	5
7	Кочан	32	28	60
8	Крибул	1	6	7
9	Осина	9	6	15
10	Плетена	16	18	34
11	Сатовча	27	21	48
12	Слащен	21	14	35
13	Туховища	13	7	20
14	Фъргово	8	5	13
Общо:		188	161	349

161 ДЕЦА СА РОДЕНИ В ОБЩИНА САТОВЧА ЗА 2012 ГОДИНА

Родените през 2012 година деца в общината са 161. В сравнение с миналата година, децата са намалели с 27. Общият брой на родените деца за периода за годините 2011 и 2012 е 349 деца.

Справката показва, че за 2012 година най-много деца са се родили в селата Вълкосел – 30, Кочан - 28, Сатовча – 21. Най-малко деца за този период са се родили в селата Жижево – 2, Долен – 3, Годешево – 4.

Хубавата новина е, че във всяко село на територията на общината е имало повече от едно новородено дете. Надяваме се семействата да бъдат смели и решителни в раждането и отглеждането на децата си. За всяко дете е отредено препитание. Всеки от нас го очакват успехи и несполуки, трудни и радостни дни, но такъв е животът – непредсказуем. Препитанието и щастието си човек ги среща там, където най-малко е очаквал.

На вниманието на гражданите на Република България
на възраст от 18 до 60 години /мъже и жени/

Продължава набирането на доброволния резерв за българската армия. Заповядайте на 31.01.2013 година от 12:00 часа в Заседателната зала на Общинска администрация – Сатовча на среща с представители на Областен военен отдел – гр. Благоевград за разясняване на същността, изискванията, реда за кандидатстване, предимствата и възнагражденията, които ще получават при постъпване на служба в доброволния резерв.

Лице за контакт: Д. Милушев – тел.0879 12 17 42, 0887 69 83 60.

МНЕНИЯ И КОМЕНТАРИ

Дайте Вашето мнение и коментар за вестника на община Сатовча на редакционния ни телефон:

0700 010 006, 07541/20-75 или на адрес: с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов” 37

Открит е телефонен пост 070010006 в общината, можете да говорите толкова дълго, колкото поискате, само за 0,13 лв.

07541/20-66 – дежурен общински съвет за отбрана при Общинска администрация Сатовча

НОВИНИ

СЕДМИЧЕН КАЛЕНДАР

28 януари, Понеделник

1986 г. — Космическата совалка на САЩ „Челинджър“ се разпада 73 секунди след своето десето излитане, при което загиват всичките седем астронавти на борда. На 28 януари 1986 г. сутринта, на своето десето излитане, совалката се взривява 73 секунди след старта (Max Q - моментът, в който совалката се извежда в орбита и е подложена на огромно аеродинамично натоварване). Всички седем души от екипажа загиват. Последващото разследване установява, че е имало дефект в конструкцията: използвани са гумени уплътнения, които губят еластичността си при ниски температури, а в нощта преди старта е било особено студено. В резултат от това от десния спомагателен двигател се изпуска пламък, който попада върху главния горивен резервоар (централното тяло в конструкцията) и връзката на двигателя с него. Връзката се нарушава, двигателят се откача, в следствие на аеродинамичното натоварване цялата конструкция се разпада, главният горивен резервоар се деформира и се взривява.

Ден за защита на личните данни

Отбелязва се от 2007 г. по инициатива на Съвета на Европа и на Европейската комисия. Годишнина от приемането от Съвета на Европа на Конвенцията за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни (Конвенция щ108) /1981/. Влиза в сила на 1 октомври 1985 г. Конвенцията е подписана от България на 2 юни 1988 г., ратифицирана е със закон на 29 май 2002 г., в сила за България от 1 януари 2003 г.

30 януари, Сряда

Ден на Свети Три Светители /най-големия религиозен празник в Православната църква/, посветен на „Светата Троица“ православни апологети - Йоан Златоуст, Василий Велики Кесарийски и Григорий Богослов.

1 февруари, Петък

Имен ден празнува Трифон

На 1 февруари имен ден празнуват всички, които носят името Трифон (означава - който обича удоволствията и веселията. Свети мъченик Трифон се родил около 225 г. в с. Комсада, близо до гр. Апамия, в малоазийската област Фригия, Римската империя. Родителите на св. Трифон били дълбоко вярващи християни и отрано го възпитали да почита Иисус. Свети Трифон бил още дете, когато по негова молитва Бог вършел чудеса. Той живял по времето на римския император Гордиан (238-244), въпреки че императорът не бил християнин, но и не преследвал последователите на Иисус. И Бог му сторил милост за това. Той имал дъщеря Гордиана - умна и хубава, но заболяла от тежка душевна болест. Мъченица и терзана, тя се хвърляла в огън, хвърляла се и във вода от мъка. Идвали най-способни лечители, но накрай родителите й се убедили, че за болестта й няма лек. Тя обаче непрестанно повтаряла едно и също: „Никой не може да ме излекува, освен Трифон.“ Св. Трифон тогава бил 17-годишен. Довели го в Рим и той спасил императорската дъщеря. Мнозина повярвали и се кръстили. Императорският дом се изпълнил с радост. Благоволението на императора към християните станало толкова явно, че вече го смятали за таен християнин. Той дарил богато свети Трифона и с благодарност го изпратил у дома му. Но сърцето на юношата било чуждо за богатството, затова той раздал из пътя си всичко на нуждаещите се.

2 февруари, Събота

Световен ден на влажните зони

Вече стана традиция всяка година на 2 февруари в целия свят да се чества Денят на влажните зони. Този ден не е избран случайно - на тази дата през 1971 г. е подписана Рамсарската конвенция за опазване на влажните зони. Тази година мотото на кампанията е “Биоразнообразието на влажните зони е голямо богатство - не го погубвайте! Денят се отбелязва като годишнина от приемането на Конвенцията за защита на блатисто-мочурливите места с международно значение като местопребиваване на водни птици. На 2 февруари 1971 г. в Рамсар (Иран)се провежда международната Конвенция по влажните зони с международно значение, по-специално като местообитания за водолюбиви птици, т. нар. Рамсарска конвенция. Влиза в сила на 21 декември 1975 г. Конвенцията е подписана от България на 18 ноември 1975 г., в сила за България от 24 януари 1976 г.

3 февруари, Неделя

Имен ден празнуват Симеон, Мона и Мончо

На 3 февруари имен ден празнуват всички, които носят името Симеон (означава - изслушващ), Симеона, Симо, Симон, Симона, Симян, Мона, Мончо. Симеон има имен ден на 1 септември, когато православната църква почита паметта на св. Симеон Стълпник. Четиридесет дни след раждането на Господа Иисуса Христа света Дева Мария донесла своя Младенец в Йерусалимския храм според Мойсеевия закон, който заповядвал, всяко първородно от мъжки пол да бъде посвещавано или представяно на Бога. По това време в Йерусалим живеел един благочестив старец на име Симеон. Преданието разказва, че Симеон бил един от седемдесетте преводачи на старозаветния текст на Библията от еврейски на гръцки, които египетския цар Птоломей II Филаделф (285-246 г. пр.Хр.) назначил с тази преводаческа задача. На Симеона се паднало да преведе книгата на пророк Исаия. И когато стигнал до глава 7 стих 14, помислил, че в еврейския текст има грешка, като е казано: „Девица ще зачене и ще роди Син, и ще Му нарекат името Еманоил“. Посегнал да поправи думата Девица, но ангел Господен го спрял: „Писаното е точно, затова нищо не поправяй! Ти няма да умреш, докато не видиш с очите си изпълнението на тия думи“. Така по внушение на Светия Дух Симеон влязъл в храма, когато донесли Иисус. Той Го взел на ръце и в пророческо вдъхновение извикал. Йосиф и св. Дева се чудели на тия негови думи. Думите му, тогава не напълно ясни за ония, които ги чули, но по-късно са потвърдени от земния живот на Спасителя. Църква почита Сретение Господни като един от 12 велики празници в годината, а на другия ден след този празник чества паметта на свети Симеон Богоприемец и на пророчица Анна. Този празник, установен още в ранните векове на християнството, започнал да се празнува особено тържествено от времето на византийския император Юстиниан Велики.

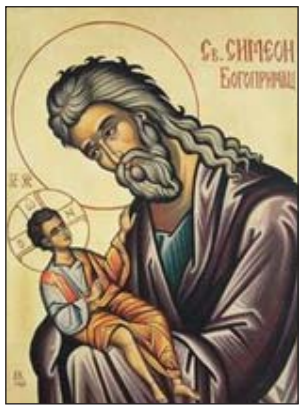

ФОТООБЕКТИВ

Ако желаете да публикувате и Ваши интересни фотоси, моля изпращайте материалите си на адрес:
Сатовча 2950, ул.”Тодор Шопов”№37, факс: 07541/20-95,
e-mail: satovchabl@abv.bg

Продължение от брой 3 на Вестника на община Сатовча (21-27 януари)

МОИТЕ ВПЕЧАТЛЕНИЯ ОТ СРЕЩАТА НИ С КМЕТА НА ОБЩИНА САТОВЧА Д-Р АРБЕН МИМЕНОВ

Това беше една ползотворна среща за всички зрелостници. Г-н Мименов ни поднесе доста информация на лесноразбираем език. Така ние успяхме да разберем лично от него как преминава един работен ден в общината, какви задължения има кметът. Представи ни конкретни данни за бюджета, за разходите на общината.

Получихме полезни съвети, касаещи всеки човек. Защото всеки човек независимо къде се намира в обществото трябва да носи човешкото в себе си, да бъде горд и достоен гражданин.

Може би фактът, че скоро ще имаме нова среща говори, че срещата е минала много добре.

Рафие Шерифова – XII клас

На срещата ни с кмета той първо ни запозна с функциите на кметския пост. След това ни запозна с проблемите на общината и най-вече сметосъбирането. После спомена, че в нашата община на благотворителния бал са събрани повече пари от много други по-големи общини. Създадена е и първата в България противопожарна само от доброволци, която е по инициатива на кмета. Разясни ни проекта, по които много се говореше, че няма да се реализира и че в най-скоро време ще започне изпълнението му. Също така ни разказа други бъдещи проекти. Прикани ни като млади хора да създадем инициатива за правилното изхвърляне на боклука. Накрая отговори на няколко въпроса, които му бяха зададени от ученици. Като цяло срещата беше много полезна и поучителна за всички нас.

Тугай Метунов – XII клас

Да започнем с това как говореше. Всичко, което казваше беше разбираемо. Обясни ни поточно за изпълнителната власт.

Какво правят в общината, че не е така, както ние си мислим, че бездействат. Сравни някои общини с нашата община и се оказа, че може да е една малка община но нещата са напред. Другото, което ме впечатли е, че всеки ден до обяд за него е приемна. Има контакт с хората. Това беше една полезна среща за всички нас.

Нашиде Юзекчиева – XII клас

XLI Национален конкурс за дебютна литература „Южна пролет“ Хасково - 2013

На 24, 25 и 26 април 2013 год.,Община Хасково ще проведе XLI Национален конкурс за дебютна литература „Южна пролет“.

За конкурса се приемат първи книги и киносценарии на автори до 40 години в следните жанрове :

Поезия (стихосбирки,поеми)
Проза (разкази,повести,романи)
Литературна критика и литературна история
Филмов сценарий

Дебютантите ще бъдат оценявани от компетентно жури, с председател:
проф.д.ф.н. Боян Биолчев

Община Хасково присъжда четири официални награди-званието „Лауреат“, бронзова статуетка „Пегас“ и четири финансови награди по 1000 лв. във всеки жанр.

Община Хасково връчва и награда на името на първия български книгоиздател“Александър Паскалев“ в размер на 1000 лв. за цялостен принос в областта на литературата и изкуството.

Ще бъдат присъдени и други допълнителни награди .

Книгите и киносценариите за конкурса , издадени от 01.01.2012 год. до 30.03.2013 год. включително, се представят в четири екземпляра , придружени с автобиографична справка / електронен адрес и мобилен телефон / за автора и снимка / желателно е паспортен вариант / , най-късно до 31.03.2013 год. на адрес : 6300 Хасково, Община Хасково, пл. „Общински“ №1

Дирекция „Образование, култура, младежки дейности, спорт, здравеопазване и социални дейности“

За базар на дебютната литература е необходимо участниците да предоставят по 10 бр. от своите книги /при пристигането си в Хасково/.

Община Хасково поема разходите за нощувки на участниците в конкурса.

Телефони за справка: 038/603 391, 038/603 490

E-mail : culture1_haskovo@abv.bg ; dirokmdszsd@haskovo.bg

Притча за живота

Дървото на проблемите

Наех водопроводчик да ми помогне за възстановяването на стара ферма. Когато той тъкмо беше свършил трудния първи ден от работата, спукана гума му загуби още един час. Електрическата му бормашина не работеше и неговият стар еднотонен камион също отказа да работи. Докато го карах към тях, той седеше в гробно мълчание. После ме покани да се запозная със семейството му.

Тръгнахме към предната врата и мъжът се спря за малко до едно дръвче, като докосна върха на клоните с двете си ръце. Докато отваряше вратата, го видях да се променя пред очите ми. На неговото бледо лице грейна усмивка и той прегърна двете си деца и целуна жена си.

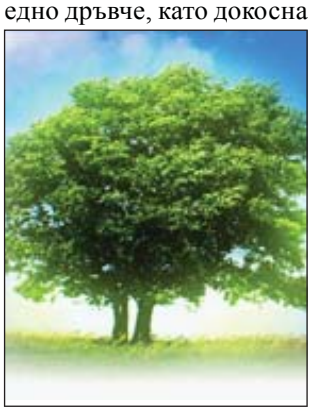

Малко по-късно ме изпращаше до колата. Ние преминахме покрай дървото и моето любопитство надделя. Попитах го за това, което видях да прави преди малко.

“О, това е моето дърво на проблемите – отговори той. – Знам, че не мога да спра да имам проблеми в работата, но едно нещо е сигурно – тези проблеми не принадлежат на моя дом, нито на жена ми и децата ми. Затова всяка вечер, когато се прибирам вкъщи, аз просто ги окачвам на това дърво и моля Бог да се погрижи за тях. После на сутринта отивам да си ги взема отново. Но знаеш ли, странното нещо е – и той се усмихна, – че когато дойда сутрин, проблемите не са толкова големи, колкото бяха, когато ги оставях предишния ден.”

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

КАНДИДАТИТЕ ЗА ДИРЕКТНИ ПЛАЩАНИЯ 2012 МОГАТ ДА ПРОВЕРЯТ ЗАЯВЕНИТЕ СИ ПЛОЩИ ОНЛАЙН

Одобрен е обновеният слой „Площи в добро земеделско състояние" за Кампания 2012. Кандидатите могат да проверят дали заявените от тях площи попадат

изцяло или частично в допустимия слой. Справката се извършва на електронната страница на фонд „Земеделие", www.dfz.bg, раздел „Система за индивидуална справка по Директни плащания". При несъгласие с посочените данни, кандидатът има възможност да подаде възражение в съответната Областна дирекция „Земеделие" до министъра на земеделието и храните. Утвърден образец на възражението ще се генерира от системата за справки на ДФЗ до 14 февруари.

СТУДЕНТИ, ЛЕКАРИ И АДВОКАТИ ВЗИМАТ БЕЗПЛАТНИТЕ 5000 ЕЛЕКТРОННИ КАРТИ

Данъчните да имат повече правомощия – това предвиждат законови промени, подготвени от финансовото министерство. Предложенията са още напролет ревизорите да могат да обискират и разпитват, да претърсват офиси и автомобили и да изземват документи.

Според данъчни експерти и юристи обаче в проекта са допуснати сериозни пропуски, което на практика ще обезсмисли новите функции на данъчните. Няма пълна гаранция за това, че данъчните няма да злоупотребяват с новите си функции.

Известен факт е, че нито едно крупно данъчно или осигурително престъпление не може да се извърши, без да има данъчен чадър. Как тогава служителят да разследва своя колега? За да могат да осъществяват своите правомощия безпристрастно, те трябва да бъдат на пряко подчинение на министъра на финансите. Кой служител на НАП, който има конкретна заплата и конкретни задължения, ще съвместява тези свои задължения с новите си функции свързани с престъпления? Друг пропуск е, че разследващите данъчни не могат да разчитат на специални разузнавателни средства. Нито едно данъчно престъпление не може да бъде разследвано ефективно без СРС и това го показва статистиката.

Банковата тайна също ще продължи да създава сериозни проблеми, когато се иска информация. Банката отговаря бавно и освен това банките в България имат практика, когато получат такива писма, автоматично да уведомяват клиентите си, а първата работа на клиента, когато се чувства застрашен, е да опразни банковата сметка. И макар, че всеки закон трябва да върви с финансовата обосновка колко ще ни струва, това е пропуснато. Не са предвидени пари нито за обучение на данъчните, нито за закупуване на техника.

ЗА ДА КАРАТ 4-ГОДИШНИТЕ ПРЕДУЧИЛИЩНАТА У ДОМА, ТРЯБВА ДА ИМАТ РЕГИСТРАЦИЯ В ДЕТСКА ГРАДИНА

Родителите, които желаят сами да се грижат за четиригодишните си деца, ще трябва да се регистрират в детска градина и няма да бъдат санкционирани. С новите изменения законът позволява това да се случи.

Без да става ясно как точно родителите ще доказват училищната готовност на децата си, социалните служби

ще следят дали детето получава необходимите грижи и дали са спазени неговите права.

Самостоятелната форма не предполага финансиране, както е и в училищното образование. Регистрацията я прави родителят и той носи отговорността за това.

ДОГОВОРИТЕ ПО ТЕЛЕФОНА – НЕВАЛИДНИ

Договорите, сключени устно, по телефона, вече няма да бъдат валидни. Това изменение в Закона за защита на потребителите беше прието на първо четене в Народното събрание.

Целта е да бъде създадена правна сигурност при възникване на договорните отношения между доставчиците на стоки и услуги и крайния потребител, като се прекратява възможността за злоупотреби от търговците при сключване на договори от разстояние по телефона в абсолютно всички сектори.

КУПУВАНЕТО НА ПЕНСИОНЕН СТАЖ СТАВА ВСЕ ПО-ТРУДНО

Все по-малко хора успяват да се пенсионират чрез купуване на стаж. Преди 2 години управляващите премахнаха възможността недостигащите години да се плащат разсрочено. От началото на 2011 г. хората, на които не им достигат до 5 г. трудов стаж, могат вече да си ги купят само накуп при пенсионирането, като платят по 74.74 лв. на месец - процента за фонд пенсии (17.8%) върху минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се, който ГЕРБ увеличи от 260 лв. на 420 лв.

През деветмесечието на 2012 г. 1704 души са успели да си закупят помалко от 23 месеца недостигащ стаж при 3352-ма за цялата 2011 г., които си пазаруваха средно по около 21 месеца. За сравнение през 2010 г., при която недостигащи години труд можеха да се компенсират с по-висока възраст, стаж си напазаруваха 11 434 души, а средният откупен период беше около 32 месеца.

При висшистите, които си купуват стаж, бройката също върви надолу. През деветте месеца на годината те са били 604 и са си купили средно под 23 месеца стаж. За цялата 2011 г. броят им е 1594, които са си платили за 27 месеца и половина.

Висшистите могат да си купят годините на ученето, но не повече от 5, по всяко време. Експертите съветват да го направят по-рано, тъй като с годините се увеличава минималният осигурителен доход, а с това и цената му.

Ефект

От купен стаж през 9-те месеца на годината в НОИ са влезли близо 7.9 млн. лв. от пенсиониращи се и още малко над 1 млн. лв. от висшисти. В сумите обаче влизат и пари за стаж на пенсионирали се до края на 2010 г., които плащат за него разсрочено. За 2011 г. сумите са съответно 13.76 млн. лв. и почти 3 млн. лв.

ПО-ЕВТИНИ КРЕДИТИ ЗА ЗЕМЕДЕЛЦИ

Земеделските производители ще могат да кандидатстват за кредити с по-ниски от пазарните лихви и с облекчени обезпечения. Те ще се отпускат от Банка ДСК, Пощенска банка, ОББ, СИБанк, Райфайзенбанк, ЦКБ и БАКБ. А условието към компаниите е да имат одобрен проект по европрограмата на Министерството на земеделието и горите за развитие на селските райони.

Банките подписаха споразумения с Националния гаранционен фонд (НГФ, дъщерно дружество на Българската банка за развитие). Те са за общо гаранции за 607 млн. лв. Очакванията са на тази база да се отпуснат заеми за поне 760 млн. лв.

Схемата ще е подходяща по-скоро за малки или стартиращи производители, които имат трудности с обезпеченията. При големите това не е проблем, още повече че заради мащабите на бизнеса си (особено при зърнопроизводството) те успяват да си договорят атрактивни условия. Подобни схеми действат по програма JEREMIE за малкия бизнес, но изключват земеделците.

Лихвите

Лихвите, при които банките ще отпускат кредитите по новата схема, са между 7% и 9%, а фондът гарантира до 80% от риска по кредитите. Средните за пазара лихвени нива за земеделци са над 10.5-11%, като за по-малки фирми са с поне 2 пункта по-високи. Оценките в бранша сочат, че най-скъпо финансиране получават фирмите от животновъдството, а най-изгодни условия - производителите и търговците на зърно.

Големите компании обикновено имат възможности да предложат добро обезпечение по кредитите и получават предложения от банките за под 7 на сто лихва. Условията по гаранционния фонд ще бъдат атрактивни за малките и стартиращи компании, които срещат затруднения с осигуряването на съфинансиране за проектите си.

Договорено е още банките да отпускат кредитите без такси и комисиони за разглеждане на искането за заем и за обслужване на заема. Одобренията ще се издават между 8 и 21 дни.

Гаранциите

Срокът на заемите ще е до 10 г., като гаранции ще се издават до септември 2015 г., а средствата трябва да бъдат усвоени до края на същата година. Фондът има готовност да започне да издава гаранциите веднага. Те ще позволяват банките да облекчат изискванията за обезпечение, което е един от големите проблеми особено на малките и средните предприятия.

Основно предимство на схемата е именно осигуряваното обезпечение от 80%. Проблем на земеделските производители е, че банките искат 120-150% и дори 200% обезпечение по кредитите, което затруднява най-вече стартиращите компании.

Ще се кредитират проекти, одобрени по мерки 121 „Модернизиране на земеделските стопанства", 122 „Подобряване на икономическата стойност на горите" и 123 „Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти". Ще се кредитират и вече одобрени проекти по тези мерки, които чакат финансиране, но заради забавянето на схемата все още не са го получили.

Втори дубъл

Банките, които ще отпускат заеми по гаранционната схема, са избрани след конкурс по Закона за обществените поръчки. Основните критерии за избор са били предложени лихвени нива, срок за обработване на исканията за кредити и такса, плащана от НГФ на банките за администриране на кредитния процес.

ДАНЪЧЕН КАЛЕНДАР 2013

До 30 януари

Подаване на декларация по чл. 61р, ал. 5 ЗМДТ за облагане с туристически данък за предходната календарна година

До 31-ви януари:

ЗКПО

Деклариране на внесените през четвъртото тримесечие на 2012 г. данъци при източника по ЗКПО.

Внасяне на данъка върху дейността от опериране на кораби за месец декември 2012 г.

ЗДДФЛ

1. Деклариране на внесените през четвъртото тримесечие на 2012 г. от платеца на дохода окончателни данъци за начислени/изплатени доходи по глава шеста от ЗДДФЛ.

Изчисляване на годишна данъчна основа и определяне на годишен размер на данъка за доходите от трудови правоотношения от работодатели, които към 31 декември 2012 г. са работодатели по основно трудово правоотношение, както и издаване от тях на служебна бележка по чл. 45, ал. 1 и ал. 2, т. 4 от ЗДДФЛ, ако такава е била поискана от съответния работник/служител. Ако служебната бележка е поискана след тази дата, тя се издава при поискването й.

ЗМДТ

1. Подаване на декларация по чл. 61н ЗМДТ за облагане с окончателен годишен /патентен/ данък за 2013 г.

2. Внасяне на окончателния годишен /патентен/ данък за първо тримесечие на 2013 г. Лицата, които до 31 януари са заплатили пълния размер на окончателния годишен /патентен/ данък, ползват отстъпка от 5 на сто.

До 5-ти февруари:

ЗДДФЛ

1. Издаване от работодателите, които към 31 декември 2012 г. са работодатели по основното трудово правоотношение на служебна бележка по чл. 45, ал. 1 и ал. 2, т. 4 от ЗДДФЛ на работниците/служителите, когато разликата между годишния данък за доходите от трудови правоотношения и авансово внесения не е удържана/възстановена до 31 януари 2013 г.

До 10-ти февруари:

ЗДДФЛ

Ползване на 5 на сто отстъпка върху внесената до 10 февруари част от данъка за довнасяне по годишната данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ за 2012 г. от лицата, подали декларацията в същия срок.

ЗКПО

Подаване на декларация за данъка върху хазартната дейност от лотарии, томболи и числови лотарийни игри Бинго и Кено, включително организирани от разстояние.

Деклариране на направените залози и данъка от организатори на хазартни игри и от оператори на телефонна или друга електронна съобщителна услуга за проведени през предходния месец хазартни игри, организирани от разстояние, при които залогът за участие е чрез цената на телефонна или друга електронна съобщителна услуга. Внасяне на този данък от операторите на телефонна или друга електронна съобщителна услуга.

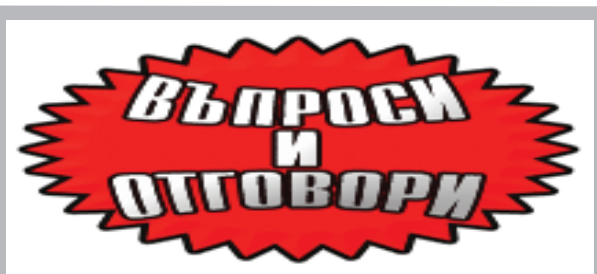

Въпрос: ***Работодателят ми предлага да изпълнявам и друга работа в предприятието освен тази, свързана с основната ми длъжност. Как може да стане това, достатъчно ли е да сключим допълнително споразумение към трудовия договор?***

Отговор: Това може да стане чрез втори трудов договор, с който поемате задълженията за друга длъжност, но при същия работодател. Работното време за изпълнение на задълженията по втория трудов договор за допълнителен труд трябва да е извън това по основния ви трудов договор. Така например, ако по основен договор сте стругар с работно време от 8 до 16 ч., с втория трудов договор поемате да изпълнявате и задълженията на механик. Работното време по втория договор следва да започва след 16 ч. и не може да бъде по-дълго от:

40 часа седмично – за ненавършилите 18-годишна възраст работници и служители;

48 часа седмично – за другите работници и служители.

Служителите, които са на възраст над 18 години, могат да работят и повече от 48 часа. Затова обаче се изисква писменото им съгласие. Несъгласието не може да се тълкува в тяхна вреда.

САЙТ ЗА СПОДЕЛЕНО ФИНАНСИРАНЕ

У нас официално заработи първият български сайт за споделено финансиране на бизнес, социални и културни проекти. Той се нарича BGINING и има за цел да помогне на българските предприемачи, артисти, културни дейци, неправителствени организации или просто активни граждани да се възползват от предимствата на явлението crowdfunding (споделено финансиране). Те могат да публикуват свои проекти в сайта, организирайки кампании за привличане на финансиране, след което в определен срок потребителите на сайта могат да изберат, дали да ги подкрепят с определена сума. По този начин, давайки малки суми, потребителите на сайта могат заедно да съберат сериозни средства, подкрепяйки различни проекти.

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

ЛИМОНОВИЯТ СОК Е МНОГО ПОЛЕЗЕН ЗА ОРГАНИЗМА

Само четвърт чаша лимонов сок може да осигури на човека 45 на сто от препоръчителната дневна доза витамин С. Витамин С повишава имунитета, бори се успешно с инфекциите в тялото ни, предпазва организма от стареене, полезен е при артрит, остеоартрит и ревматоиден артрит.

Всеки човек може да намали появата на бръчки и понижения мускулен тонус на организма си само като добави в менюто си чаша прясно изцеден сок от лимон на ден.

Киселината, която се съдържа в лимоновия сок има антибактериално действие и е много много полезен при лечение на акне. Прясно изцеден лимонов сок може да се постави на кожата с помощта на памук и да престои така цяла нощ, след което се изплаква с топла вода - това дава много добър резултат при лечението на акне.

Друго лечение, което може да се предприеме с прясно изцеден лимонов сок е да се използва при порезни рани. Лимоновият сок има антисептично действие и помага на раните да заздравеят по-бързо. Малко неприятно е поставянето му върху такава рана, но има много добър ефект.

Лимоновият сок може да се използва и при лош дъх на устата, като се прави гаргара 2 пъти дневно. Направете си смес от сока на един лимон и една чаша студена вода и си правете гаргара. Ефектът е поразителен, а рецептата е много лесна за изпълнение.

Прясно изцеденият лимонов сок има успокояващо действие. Ароматът от него може да помогне за намаляване нивото на тревожност, умора, неразположеност и изтощение.

Лимоновият сок е богат на пектин, а пектинът има важна роля за намаляване на натрупания излишен холестерол в организма. Ако се използва с чесън по-бързо изгаря холестерола натрупан по кръвоносните съдове, като по този начин предпазва от различни заболявания.

ИСТИНСКОТО КИСЕЛО МЛЯКО Е ЛЕК ЗА МНОГО БОЛЕСТИ

Млечнокиселите бактерии подобряват храносмилането, стимулират перисталтиката на червата и помагат при случаи на запек. Бактериите, намиращи се в киселото мляко, подобряват имунитета, намаляват случаите на свръхчувствителност и алергия към лактоза.

Млечнокиселите бактерии намаляват риска от атеросклероза, тъй като действието им понижава холестерола в кръвта. И експерименти върху животни вече доказаха, че тези бактерии намаляват количеството на канцерогенните вещества и ензимите в правото черво.

При ферментационните процеси, предизвикани от млечнокиселите бактерии, от белтъците на млякото се образуват биоактивни пептиди, за които е установено, че понижават кръвното налягане, стимулират имунитета и намаляват образуването на кръвни съсиреци. Калцият, на който млякото и млечните продукти са толкова богати, също намаляват кръвното налягане. Млякото и млечните продукти намаляват и риска от развитие на кариес на зъбите. Прясното мляко е алкално, неутрализира киселините, получаващи се при ферментацията на захарите в устата и разрушават зъбния емайл.

Млечнокиселите бактерии в киселото мляко потискат развитието на микроорганизмите в устната кухина, които предизвикват ферментацията. Сиренатa действат защитно с високото си съдържание на калций, белтък, фосфор.

СЪБИРАМЕ КАЛЕМИ ЗА ПРОЛЕТНО ПРИСАЖДАНЕ

Зимните месеци са най-подходящият срок за събиране на калеми за ранно пролетно присаждане. Качеството на присадника (калема) е от изключителна важност за получаване на дръвчета с добри стопански качества от желани сортове.

Подходящи да добре узрелите едногодишни клонки

За калеми се вземат резници само от едногодишни клончета (летораси) от здрави и високопродуктивни плододаващи дървета. Леторастите за калеми трябва да са добре узрели, с умерена растежна сила и с добре развити растежни (листни) пъпки. Такива се получават в резултат на силна резитба на дръвчетата през предходната година.

Клонките за калеми трябва да са оптимално развити

Подходящите за вземане на калеми клончета трябва да с по-къси междувъзлия и да имат дължина 60-90 см. Диаметърът в основата им трябва да е от 6 до 12 мм. Калемът за присаждане се взема от средната или долната третина на тези клончета, тъй като горните им части (върховете) са по-слабо развити и пъпките там са с по-малко хранителни вещества.

Добре узрелият летораст се познава лесно

Ще познаете кой летораст е добре узрял по следните признаци: добре узрелите летораси, притиснати между пръстите пукат, докато зелените се огъват, без да издават шум; показател за зрелостта е и цветът на сърцевината - тя трябва да бъде зелена, а не жълта, нито пък черна.

ОТГЛЕЖДАНЕ НА ЗЕЛЕНЧУЦИ МЕЖДУ ОВОЩНИТЕ ДРЪВЧЕТА

Ако дръвчетата в овощната градина са млади - до 3-4 г., то между тях може да се отглеждат различни зеленчукови култури. Основно трябва да имате предвид:

- растенията да не пречат на работата в градина;
- по възможност да подобряват почвеното плодородие;
- да понасят известно засенчване.

Кои са най-подходящите зеленчуци

От зеленчуковите култури подходящи са фасул и грах, защото се обработват добре и обогатяват почвата с азот. Може да засаждате лук и чесън за зелено, спанак, салата, ранни картофи, тъй като те освобождават почвата по-рано и не пречат на развитието на дръвчетата.

Фъстъците също стават, защото за тях се полагат повече грижи и освен това обогатяват почвата с азот.

Забранени култури

Неподходящи са домати, пипер и краставици, тъй като се поливат до късно през годината и това пречи на подготовката на дръвчетата за зимуване.

НЕ СПИРАЙТЕ ПОЛИВАНЕТО НА КАКТУСИТЕ

Ако вашите кактуси ще зимуват на прозоречен перваз или в отоплени оранжерии, където температурата ще е от 6 до 12°С, не е необходимо изобщо да се полива през зимата. Може само да се напръскват кактусите през топлите дни. По-леки условия на зимуване са необходими за видовете кактуси, които се нуждаят от по-топло и не съвсем сухо зимуване, както и за полените през първата година от техния живот.

Тези видове се нуждаят от по-често пръскане и внимателно овлажняване на земята около корена. Не трябва да се плашим, ако растението се свива и снишава, загубата на влага в природата може да достигне до 35% от теглото на растението. Веднага след като растението започне да вегетира, за една седмица ще си възвърне загубеното. Ако нямате възможност да осигурите на растенията описания температурен режим за зимуване, пръскането на растенията трябва да се провежда по-често. Влажността на въздуха през зимата в квартира с централно отопление, може да падне с над 15%. Кактусите дори и защитени от излишното изпаряване, може да не издържат на подобни условия. Последствията от отсъствието на зимен отдих понякога са обратими. Най-доброто последствие от всички е нежеланието на растението да цъфти, това е поправимо. По-лошо е свиването на растението, то е непоправимо, тънките стъбла и неразвити клонки остават за цял живот.

Попълнете празните квадратчета, така че всеки ред, всяка колона и всяка 3x3 секция да съдържа числата от 1 до 9.

		1	5		2			
				4				
7						3		
2					7			8
	4			1			5	
3			6					2
		5						7
				8				
			3		1	6		

ГРЕЙПФРУТ

Вътрешността на плодовете е богата на витамин С, желязо, калий, калций, магнезий. Розовите и червените грейпфрути са богати на бетакаротин. Известно е, че грейпфрутът способства за намаляване на телесното тегло, подобрява състоянието на кожата, като я прави еластична и свежа. Той повишава качеството на съня и предпазва от безсъние, съдейства при лечение на общи простуди заболявания, облекчава различни видове кашлица, фарингит.

Едни от най-полезните вещества в райския плод са флавоноидите, които действат като антиоксиданти и неутрализират и деактивират свободните радикали, атакуващи постоянно клетките на човешкото тяло. Въздействието на свободните радикали води до различни здравословни проблеми: сърдечни заболявания, дерматити, преждевременно състаряване, различни видове рак. Макар и да не са смятани за жизненоважни хранителни вещества, флавоноидите имат положително въздействие върху здравето на човека, защото някои заздравяват кръвоносните съдове и съединителни тъкани, други имат противовъзпалително, антихистаминово и антивирусно въздействие.

Грейпфрутът е богат на важни за човека флавоноиди: наринГенинът в него предпазва от рак, куерцетинът намалява възпалителните процеси и съдейства при диабет. Рутинът укрепва капилярите и помага здравето на хора, болни от атеросклероза и високо кръвно налягане. Хесперидинът е мощен помощник на човешката имунна система, тъй като предпазва от Херпес Симплекс, грипни вируси и алергии.

Науката твърди, че хората с правилно хранене имат нужда от 1000 до 3000 мг цитрусови флавоноиди на ден, а тези които са на различни диети имат завишена необходимост от тях. Известно е, че флавоноидите най-добре се усвояват в комбинация с витамин С, като и те самите подобряват абсорбирането на витамин С от човешкия организъм.

В есенно-зимния сезон грейпфрутът и сокът от грейпфрут са особено полезни и трябва да присъстват ежедневно на трапезата. А който е на диета за отслабване, сигурно вече се е убедил в качества на райския плод.

КАРТОФКИ СЪС СУСАМ

Необходими продукти:

- 800 г картофи
- 4 с.л. масло
- 5 с.л. сусам
- 1 щип. черен пипер
- 1 с.л. червен пипер
- сол
- 4 стръка магданоз

Приготвяне:

Картофите (800 г) се измиват добре и се сваряват в подсолена вода до омекване. Изплакват се със студена вода и се обелват още горещи. Режат се на четвъртинки. В тиган се сгорещява маслото (4 с.л.). Сусамът (5 с.л.) и червеният пипер (1 с.л.) се запържват за няколко минути и към тях се добавят картофите. Всичко се разбърква много добре, така че сусамът да полепне по картофите. Гарнитурата се подправя със сол и черен пипер (1 щип.) и се сервира веднага, поръсена със ситно нарязан пресен магданоз (4 стръка).

МАЛКА обява (до 76 символа)	**РЕКЛАМА** (в каре)	**ОБЯВА** (в каре)
2.00 лвева	1.00 лв./см²	0.50 лв./см²

Виц на броя

Габровец отива в магазина и пита:
- Колко струва тази кутия бонбони?
- Ще ви дам и двете за 25 лева.
- А само едната?
- 15.
- Добре, тогава ще взема другата.

Майката пита първолачето си:
- Колко прави три плюс четири?
- Седем.
- А седем плюс пет?
- Не знам! До дванадесет още не сме учили.

РЕДАКТОРСКА КОЛЕГИЯ:
Мария Самарджиева, Красимир Странджев и Невена Кислева